

Budúcnosť SPP po roku 2013

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. júla 2010 o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013 (2009/2236(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na tretiu časť, hlavu III Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky,
- so zreteľom na dokument Komisie s názvom Európa 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (KOM(2010)2020),
- so zreteľom na svoju štúdiu s názvom Režim jednotnej platby po roku 2013: nový prístup, nový cieľ,
- so zreteľom na správu Medzinárodného hodnotenia poľnohospodárskej vedy a rozvojovej technológie (IAASTD), ktorú vypracovali Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo a Svetová banka a ktorú podpísalo 58 krajín,
- so zreteľom na publikáciu Komisie o vyhlídkach pre poľnohospodárske trhy a príjmy na roky 2008 – 2015,
- so zreteľom na dokument Komisie s názvom Výhľad SPP: od trhových zásahov k inovácii politík,
- so zreteľom na štúdiu Inštitútu pre európsku environmentálnu politiku s názvom Poskytovanie verejných statkov prostredníctvom poľnohospodárstva v Európskej únii,
- so zreteľom na bielu knihu Komisie Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení (KOM(2009)0147), ako aj na pracovné dokumenty nazvané Adaptácia na zmenu klímy: výzva pre európske poľnohospodárstvo a vidiecke oblasti (SEK(2009)0417) a Úloha európskeho poľnohospodárstva v zmierňovaní vplyvov zmeny klímy (SEK(2009)1093),
- so zreteľom na štúdiu, ktorú vypracovala organizácia Naša Európa s názvom Reforma SPP po roku 2013: Myšlienka pre dlhodobější pohľad,
- so zreteľom na pracovný dokument o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 29. marca 2007 o integrácii nových členských štátov do spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)²,

¹ AGRI_DT (2010)439305.

² Prijaté texty, P6_TA(2007)0101.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. mája 2010 o poľnohospodárstve EÚ a zmene klímy¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2010 o politike kvality poľnohospodárskych výrobkov: akú stratégiu zvolit'²,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a stanovisko Výboru pre rozpočet (A7-0204/2010),
- A. keďže EÚ musí naďalej zaručovať bezpečnosť potravín pre svojich občanov a podieľať sa na celosvetovej ponuke potravín, zároveň zosúladenejším spôsobom lepšie spolupracovať s ostatnými krajinami, najmä s rozvojovými krajinami, s cieľom pomôcť udržateľným spôsobom ich poľnohospodárskym odvetviám v dlhodobom rozvoji, čím sa maximalizuje miestne know-how; keďže v súčasnej situácii, keď celkový počet hladujúcich na svete v súčasnosti presahuje 1 miliardu a v Európskej únii je viac ako 40 miliónov chudobných, ktorí nemajú dostatok potravín, by sa mal uplatniť vedecký vývoj v prípadoch, kde môže poskytnúť primerané riešenia na zmiernenie hladu na svete, konkrétne účinnejším využívaním zdrojov,
- B. keďže sa očakáva, že svetový dopyt po potravinách sa podľa FAO zdvojnásobí a svetové obyvateľstvo narastie zo 7 miliárd v súčasnosti na 9 miliárd v roku 2050 a svetová potravinová výroba bude musieť primerane rásť napriek tlaku na prírodné zdroje, čo znamená, že svet bude musieť vyrábať viac potravín s využitím menšieho množstva vody, pôdy, energie, hnojív a pesticídov,
- C. keďže ciele SPP, ktoré sú uvedené v článku 39 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), sú zamerané na zvýšenie poľnohospodárskej produktivity, zabezpečenie primeranej životnej úrovne poľnohospodárskej komunity, stabilizáciu trhov, zaručenie dostupnosti dodávok a toho, že potraviny budú spotrebiteľom EÚ dodávané za primerané ceny; keďže Spoločná poľnohospodárska politika v zásade spĺňa svoje ciele a podieľa sa na snahách o posilnenie integrácie EÚ, územnej súdržnosti v Európe a fungovania jednotného trhu; k dosiahnutiu primeranej životnej úrovni poľnohospodárskej komunity však doteraz prispela len čiastočne a zatiaľ nedosiahla stabilizáciu poľnohospodárskeho trhu, nakoľko trhy dosahujú mimoriadnu volatilitu, čím sa ohrozuje potravinová bezpečnosť; keďže je potrebné zvýšiť úsilie, ak má SPP splniť svoje ciele a zároveň chrániť životné prostredie a zachovať zamestnanosť na vidieku,
- D. keďže poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo zostávajú dôležitými odvetvami hospodárstva a zároveň poskytujú základné verejné statky zachovávaním prírodných zdrojov a kultúrnej krajiny, čo je základnou podmienkou všetkých ľudských činností vo vidieckych oblastiach; keďže tieto sektory dosiaľ najviac prispievajú k dosahovaniu cieľov v oblasti klímy a energetiky, najmä čo sa týka energie z obnoviteľných zdrojov pochádzajúcich z poľnohospodárskej a lesnej biomasy; keďže tento prínos musí v budúcnosti ďalej rásť a keďže tieto bioenergetické zdroje umožňujú aj zníženie energetickej závislosti EÚ a v súvislosti so zvyšovaním cien energií tvorbu nových pracovných miest a zlepšovanie príjmov v tomto odvetví,

¹ Prijaté texty, P7_TA(2010)0131.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0088.

- E. keďže pre občanov EÚ je SPP veľmi prospešná, pokiaľ ide o dostupnosť a výber bezpečných a kvalitných potravín za primerané ceny, potravinovú bezpečnosť, ochranu životného prostredia, vytváranie pracovných miest a opatrenia na boj proti zmene klímy,
- F. keďže odvetvia poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybolovu v súčasnosti priamo zamestnávajú 13,6 milióna ľudí, pričom ďalších 5 miliónov ľudí pracuje v poľnohospodársko-potravinárskom odvetví a EÚ je najväčším výrobcom potravín a nápojov na svete; keďže to znamená 8,6 % z celkového počtu zamestnancov v EÚ a 4 % z HDP EÚ,
- G. keďže v dôsledku posledných rozšírení EÚ (v rokoch 2004 a 2007) sa k celkovému počtu zamestnancov v poľnohospodárstve pridalo 7 miliónov poľnohospodárov a poľnohospodárske územie sa rozšírilo o 40 %; keďže reálny príjem na osobu v poľnohospodárstve v EÚ-27 za posledných desať rokov klesol o 12,2 %; čím sa postupne dostal späť na úroveň v roku 1995; keďže priemerný príjem v poľnohospodárstve v rámci EÚ-27 je nižší než je 50 % priemerného príjmu v ostatných hospodárskych odvetviach, kým výrobné náklady komodít, ako sú hnojivá, elektrina a palivá, sú na najvyššej úrovni za posledných 15 rokov, čo veľmi sťažuje pokračovanie poľnohospodárskej výroby v EÚ,
- H. keďže 7 % poľnohospodárov v Európe je mladších ako 35 rokov a štyri a pol milióna poľnohospodárov, ktorí majú vyše 65 rokov, prestane pracovať do roku 2020, takže budúcnosť poľnohospodárskeho odvetvia môže byť ohrozená, ak bude počet poľnohospodárov naďalej klesať,
- I. keďže poľnohospodárstvo predstavuje hlavný spôsob využívania pôdy v EÚ a zaoberá 47 % celého územia Európskej únie; keďže v EÚ je 13,7 milióna poľnohospodárskych podnikov, ktoré produkujú výrobky za viac ako 337 miliárd eur; keďže 15 % poľnohospodárskej pôdy EÚ (asi 26 miliónov hektárov) sa nachádza v horských oblastiach a keďže poľnohospodársku činnosť sťažuje v týchto oblastiach ich prirodzené znevýhodnenie,
- J. keďže priemerná veľkosť poľnohospodárskych podnikov sa v dôsledku reštrukturalizácie odvetvia zvýšila, ale malé podniky sú stále najrozšírenejšie v EÚ a priemerná veľkosť podnikov predstavuje 12,6 hektárov; keďže samozásobiteľské poľnohospodárstvo zostáva kritickou výzvou, najmä v nových členských štátoch, kde samozásobiteľské poľnohospodárstvo tvorí polovicu celkového objemu zamestnancov a keďže malé poľnohospodárske podniky a poľnohospodári, ktorí ich riadia, majú zvlášť veľký význam, pretože zabezpečujú nevýrobné verejné statky,
- K. keďže hospodárska kríza mala vážne negatívne dôsledky na poľnohospodárstvo, pričom príjmy poľnohospodárov sa v rozmedzí rokov 2008 a 2009 v priemere znížili o 12,2 % a nezamestnanosť vo vidieckych oblastiach sa za posledný rok zvýšila; keďže v priamom dôsledku hospodárskej krízy sa spotreba v Európe znížila v rozmedzí rokov 2008 a 2009 v priemere o 10,55 % a v niektorých členských štátoch toto zníženie presiahlo 20 %; keďže ďalšími dôsledkami hospodárskej krízy bol nedostatočný prístup poľnohospodárov k úverom a napätosť verejných rozpočtov členských štátov, čo oslabilo ich schopnosť poskytnúť spolufinancovanie,
- L. keďže cenová volatilita na poľnohospodárskych trhoch je stálym charakteristickým znakom, hoci sa nedávno dramaticky zvýšila v dôsledku viacerých činiteľov vrátane extrémnych klimatických podmienok, cien energií, špekulácií, zmien v dopyte, a očakáva

sa jej ďalšie zvýšenie, ako predpovedali OECD a FAO, čo povedie k extrémnym nárastom a poklesom cien poľnohospodárskych komodít na európskych trhoch; keďže v rokoch 2006 až 2008 sa ceny niektorých komodít výrazne zvýšili, niektoré až o 180 %, ako v prípade zrnín; keďže ceny mliečnych výrobkov sa prepadli v roku 2009, pričom poklesli v priemere o 40 %, keďže postihnuté boli aj ostatné produkty, ako sú obilniny, ovocie a zelenina, olivový olej, a extrémne kolísanie cien malo škodlivé dôsledky na výrobcov a neprosperovalo vždy spotrebiteľom,

- M. keďže poľnohospodársko-environmentálne ukazovatele poukazujú na to, že poľnohospodárske odvetvie má dôležitý potenciál v snahe o zmiernenie následkov zmeny klímy, najmä v súvislosti so sekvestráciou uhlíka, priamym znižovaním čistých emisií skleníkových plynov a výrobou energie z obnoviteľných zdrojov, čo zabezpečuje skutočné úspory emisií; keďže udržateľným spôsobom vykonávaná poľnohospodárska činnosť je základom pre zachovanie biodiverzity, vodohospodárstvo a boj proti erózii pôdy a môže byť kľúčovým faktorom pri vyrovnávaní sa so zmenou klímy,
- N. keďže emisie skleníkových plynov spôsobené poľnohospodárskou činnosťou (vrátane chovu dobytka) sa znížili v rokoch 1990 až 2007 v 27 členských štátoch o 20 %; keďže podiel týchto emisií vyprodukovaných poľnohospodárstvom klesol z 11 % v roku 1990 na 9,3 % v roku 2007 okrem iného v dôsledku účinnejšieho používania hnojív a tekutého hnojiva, nedávnych štrukturálnych reforiem SPP a postupného vykonávania poľnohospodárskych a environmentálnych iniciatív,
- O. keďže EÚ sa stala čistým dovozcom poľnohospodárskych výrobkov s celkovou hodnotou každoročne dovážaných výrobkov presahujúcou 87,6 miliárd eur (približne 20 % svetových poľnohospodárskych dovozov); keďže v niektorých prípadoch sa obchodná bilancia postupne posúva v prospech tretích krajín (EÚ v súčasnosti dováža poľnohospodárske výrobky z krajín Mercosur v hodnote 19 miliárd EUR a vyváža do regiónu výroby v hodnote nižšej ako 1 miliarda EUR); keďže v EÚ naďalej dochádza k zvyšovaniu obchodného deficitu v poľnohospodárskych výrobkoch,
- P. keďže EÚ je naďalej najväčším vývozcom poľnohospodárskych výrobkov na svete (približne 17 % svetového obchodu); keďže EÚ stratila za posledných 10 rokov významný trhový podiel (v roku 2000 EÚ prispievala približne 19 % k svetovému obchodu); keďže EÚ vyváža hlavne výrobky s vysokou pridanou hodnotou a spracované výrobky (67 % jej celkového poľnohospodárskeho vývozu),
- Q. keďže výrobky vysokej kvality tvoria základ produkcie a vývozného potenciálu Európskej únie a predstavujú veľmi veľký podiel jej medzinárodného obchodu; keďže EÚ vyváža špičkové výrobky so značnou ekonomickou hodnotou a v prípade výrobkov s chráneným pôvodom a zemepisným označením predstavuje čistá hodnota týchto výrobkov a potravín 14 miliárd eur ročne (okrem vín a liehovín, ktoré takisto tvoria významný podiel vývozu EÚ); keďže na to, aby sa ďalej rozvíjala výroba výrobkov vysokej kvality spĺňajúca potreby občanov, by bolo potrebné zohľadniť konkrétne potreby týchto odvetví pri zabezpečovaní konkurencieschopnosti vrátane potreby účinnejšej ochrany zemepisných označení EÚ a označení výrobkov s chráneným pôvodom obchodnými partnermi z tretích krajín,
- R. keďže odhadovaná podpora výrobcov poukazuje na to, že od roku 2000 sa v EÚ celková podpora pre poľnohospodárstvo postupne znižovala a je v súčasnosti porovnateľná v prepočte na obyvateľa s úrovňou podpory hlavných obchodných partnerov EÚ, zatiaľ čo

iní obchodní partneri za niekoľko posledných rokov zachovali alebo zvýšili dotácie, ktoré narúšajú obchod,

- S. keďže súčasné rozdelenie a úroveň podpory členskými štátmi a poľnohospodárom je výsledkom rozdelenia a úrovne tejto podpory z minulosti, keď sa spájala s typom a rozsahom výroby a predstavovala kompenzáciu za pokles príjmu poľnohospodárov v dôsledku výrazného prepadu garantovaných cien; keďže táto metóda rozdeľovania vyvoláva zo strany niektorých poľnohospodárov EÚ pochopiteľný pocit nespravodlivosti a jej zachovávanie navyše nie je v súlade s budúcimi cieľmi SPP,
- T. keďže mechanizmy dobrovoľnej modulácie od roku 2007 umožnili presúvanie finančnej pomoci medzi priamymi platbami a rozvojom vidieka bez toho, aby došlo k zlepšeniu transparentnosti, legitímnosti a zjednodušenia pridelovania finančných prostriedkov pridelených poľnohospodárstvu,
- U. keďže podiel výdavkov SPP v rozpočte EÚ sa postupne znižuje z takmer 75 % v roku 1985 na predpokladaných 39,3 % v roku 2013; keďže to predstavuje menej ako 0,45 % z HDP EÚ; keďže zníženie rozpočtových výdavkov na trhové opatrenia je ešte významnejšie – zo 74 % všetkých výdavkov SPP v roku 1992 na menej ako 10 % v súčasnosti; keďže výdavky SPP sa sústavne pohybujú smerom od podpory trhu a vývozných dotácií k oddeleným platbám a rozvoju vidieka,
- V. keďže tieto reformy spôsobili hlbokú zmenu nástrojov na podporu poľnohospodárstva, pričom zachovali tri základné zásady SPP, a to:
 - jednotný trh,
 - uprednostňovanie Spoločenstva,
 - finančná solidarita,
- W. keďže po roku 2013 bude musieť SPP čeliť mnohým výzvam a sledovať širšie ciele, je dôležité, aby sa rozpočet, ktorý EÚ vyčleňuje na SPP, udržal prinajmenšom na terajšej úrovni,
- X. keďže nadobudnutím platnosti Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa viacročný finančný rámec stáva právne záväzným aktom, s ktorým musí byť v súlade ročný rozpočet,
- Y. keďže výdavky formou priamej pomoci predstavujú 0,38 % z HDP EÚ (údaj z roku 2008), keďže výdavky spojené s politikou rozvoja vidieka predstavujú 0,11 % z HDP EÚ,
- Z. keďže súčasné nízke rezervy dostupné v okruhu 2 od rozpočtového roku 2011 veľmi sťažujú schopnosť Únie adekvátne reagovať na krízy na trhu a na neočakávané svetové udalosti, čím môže ročný rozpočtový postup stratiť svoju podstatu,
- AA. keďže nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy získal Európsky parlament právomoc formovať poľnohospodársku politiku Únie, a to nielen pokiaľ ide o viacročné poľnohospodárske programy, ale aj prostredníctvom zmien a doplnení ročného rozpočtu pre poľnohospodárstvo, čím Parlament preberie zodpovednosť za zabezpečenie spravodlivej a udržateľnej spoločnej poľnohospodárskej politiky,

- AB. keďže nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy podlieha spoločná poľnohospodárska politika bežnému legislatívnemu postupu a Európsky parlament má dôležitú zodpovednosť pri prijímaní rozumných a účinných právnych predpisov v tejto oblasti,
- AC. keďže podľa posledného prieskumu Eurobarometer 90 % opýtaných občanov EÚ považuje poľnohospodárstvo a vidiecke oblasti za dôležité pre budúcnosť Európy, 83 % opýtaných občanov EÚ je za finančnú podporu pre poľnohospodárov a v priemere sa občania domnievajú, že o poľnohospodárskej politike by sa malo naďalej rozhodovať na európskej úrovni,
- AD. keďže o cieľoch a význame budúcej spoločnej poľnohospodárskej politiky musia prebehnúť rozsiahle verejné diskusie, aby sa zvýšila verejná informovanosť o SPP; keďže je preto potrebné privítať iniciatívu Komisie v súvislosti s verejnou diskusiou o budúcnosti SPP po roku 2013,
- AE. keďže SPP sa musí zameriavať na udržanie a rozvoj multifunkčného a trvalo udržateľného poľnohospodárstva v Európe, ktoré zabezpečuje komplexné využívanie pôdy,

Vývoj spoločnej poľnohospodárskej politiky: od deformácie trhu k orientácii na trh

1. pripomína, že SPP prešla za posledných 25 rokov radikálnymi reformami, ktoré priniesli najmä základný posun z podpory výroby na podporu výrobcov¹, obmedzenie pravidelných intervenčných nákupov a dumpingu európskych prebytkov na svetových trhoch² a väčšiu trhovú orientáciu SPP a poľnohospodárov EÚ;
2. pripomína, že SPP hrala kľúčovú úlohu v zvyšovaní výroby a zásobovaní európskeho obyvateľstva potravinami po 2. svetovej vojne; pripomína ďalej, že SPP bola prvou spoločnou politikou EHS, ktorá pripravovala cestu pre európsku spoluprácu a integráciu v iných oblastiach politik;
3. zdôrazňuje, že trhové nástroje SPP špecifické pre každé odvetvie zohrávajú základnú úlohu a v súčasnosti sa používajú ako ochranné siete, ktoré majú pomôcť znížiť volatilitu trhu s cieľom zaistiť poľnohospodárom určitú mieru stability; zdôrazňuje, že zmenená trhová politika nevedla k zníženiu závislosti poľnohospodárov od kupujúcich; ďalej konštatuje, že od prijatia oddelených jednotných platieb na poľnohospodárske podniky sa v súlade s požiadavkami WTO rázne upustilo od opatrení, ktoré narúšajú trh;
4. poznamenáva, že reformy SPP začaté v rokoch 1992 a 1999, a najmä reforma v roku 2003, ktorá bola revidovaná počas kontroly stavu a ktorou sa zaviedla zásada oddelenia platieb, ako aj rôzne sektorové reformy, boli všetky zamerané na to, aby mohli poľnohospodári EÚ lepšie reagovať na signály a podmienky trhu; želá si, aby tento trend pokračoval aj v ďalších reformách, hoci niektoré trhové opatrenia sú ešte stále potrebné vzhľadom na osobitosti poľnohospodárskej výroby;
5. zdôrazňuje, že rozvoj vidieka je teraz integrovanou súčasťou štruktúry SPP a prostredníctvom dobre pripravenej stratégie rozvoja vidieka by mal byť naďalej dôležitým prvkom budúcej SPP so zameraním na vidiecke komunity, zlepšenie životného

¹ Pozri graf č. 1 v prílohe k správe A7-0204/2010.

² Pozri graf č. 2 v prílohe k správe A7-0204/2010.

prostredia, modernizáciu a reštrukturalizáciu poľnohospodárstva, posilnenie súdržnosti vo vidieckych oblastiach EÚ, oživenie znevýhodnených oblastí a oblastí ohrozených opustením, zlepšenie marketingu a konkurencieschopnosti výrobkov a udržanie zamestnanosti a vytváranie nových pracovných miest v vidieckych oblastiach, ako aj na nové problémy, ktorými sa zaoberá kontrola stavu, najmä zmenu klímy, energie z obnoviteľných zdrojov, hospodárenie s vodnými zdrojmi a biodiverzitu;

6. pripomína, že poľnohospodárstvo vždy vytváralo verejné statky, ktoré sa v súčasnom kontexte označujú za „verejné statky prvej generácie“; kladie dôraz na bezpečnosť potravín a ich zaistenie, ako aj vysokú výživovú hodnotu poľnohospodárskych výrobkov, ktoré musia byť naďalej hlavným dôvodom existencie spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktoré zodpovedajú podstate SPP a predstavujú hlavný predmet záujmu európskych občanov; tzv. verejné statky druhej generácie, ktoré boli vymedzené neskôr, t. j. životné prostredie, územné plánovanie či dobré životné podmienky zvierat, sú síce tiež predmetom cieľov SPP, sú však len doplnením statkov prvej generácie, a preto by ich nemali nahrádzať;
7. víta uznanie multifunkčnej úlohy poľnohospodárov pri dodávaní verejných statkov, ako je napríklad zachovávanie životného prostredia, výroba vysokokvalitných potravín, dobrý chov zvierat, formovanie a zlepšovanie diverzity a kvality hodnotného krajinného prostredia v EÚ, ako aj smerovanie k udržateľnejším poľnohospodárskym postupom nielen dodržiavaním základných požiadaviek na zachovanie krajiny v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave (GAEC), ale aj dosiahnutím vyššieho štandardu prostredníctvom poľnohospodársko-environmentálnych schém, presného poľnohospodárstva, biovýroby a všetkých ďalších foriem trvalo udržateľných poľnohospodárskych postupov;
8. pripomína, že SPP je najviac integrovanou zo všetkých politík EÚ a preto logicky tvorí najväčší podiel z rozpočtu EÚ; je si vedomý, že jej podiel na rozpočte sa postupne znižoval z približne 75 % z celkového rozpočtu EÚ v roku 1985 na 39,3 % do roku 2013¹, čo predstavuje menej ako 0,45 % z celkového HDP EÚ², pričom podpora sa súčasne rozdeľuje aj 12 novým členským štátom, ktoré vstúpili do EÚ, a jej objemy sú nižšie;
9. preto sa domnieva, že SPP sa rozvinula, stala sa ekologickejšou a trhovo orientovanejšou a významne sa znížil jej vplyv na rozvíjajúce sa krajiny, pričom zároveň podporuje poľnohospodárov pri výrobe vysokokvalitných potravín pre európskych spotrebiteľov;

Problémy, ktoré bude spoločná poľnohospodárska politika musieť riešiť po roku 2013

10. zdôrazňuje, že bezpečnosť potravín zostáva ústredným problémom poľnohospodárstva nielen v EÚ, ale na celom svete, najmä v rozvojových krajinách, pretože podľa FAO sa do roku 2050 očakáva zvýšenie celosvetového počtu obyvateľstva zo 7 miliárd na 9 miliárd a zdvojnásobenie dopytu po potravinách (najmä v rozvíjajúcich sa ekonomikách, ako sú Čína a India);
11. potvrdzuje, že Európa musí naďalej prispievať k svetovej ponuke potravín, aby prispela k naplneniu týchto potrieb v situácii rastúceho zastavovania poľnohospodárskej činnosti, nižšej dostupnosti vody a zníženia energetických vstupov z dôvodu vplyvu zmeny klímy,

¹ Pozri graf č. 3 v prílohe k správe A7-0204/2010.

² Pozri graf č. 4 v prílohe k správe A7-0204/2010.

ktorá bude vážne obmedzovať schopnosť Európy zvyšovať ponuku;

12. poznamenáva, že svetová energetická kríza a zvyšujúce sa ceny energií spôsobia zvýšenie nákladov na poľnohospodársku výrobu, čo povedie k rastúcim cenám potravín a rastúcej volatilitě trhových cien pre poľnohospodárov aj spotrebiteľov, ktorá bude mať škodlivý vplyv na stabilitu dodávok potravín a vážne obmedzí schopnosť zachovať a zvyšovať súčasnú úroveň výroby; domnieva sa však, že energetická sebestačnosť poľnohospodárskeho a lesníckeho odvetvia by mohla zvýšiť jeho trvalú udržateľnosť;
13. domnieva sa, že poľnohospodárstvo má dobrú pozíciu na to, aby výrazne prispelo k boju proti zmene klímy tým, že bude naďalej znižovať emisie skleníkových plynov a zvýši sekvestráciu uhlíka;
14. uznáva, že poľnohospodárstvo dosiahlo významný pokrok v znižovaní svojich emisií skleníkových plynov a všeobecne pri vyrovnávaní sa s problémami v oblasti životného prostredia (vodné hospodárstvo, pôdohospodárstvo, riadenie v oblasti biodiverzity a biomasy...), ale tvrdí, že treba pokračovať v tomto úsilí a riadiť výrobné postupy tak, aby sa dosiahol udržateľnejší rozvoj, efektívny z hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho hľadiska;
15. pripomína, že sa musia splniť očakávania spotrebiteľov, pokiaľ ide o zaručenie potravinovej bezpečnosti, ako aj ich požiadavky týkajúce sa vyšších noriem kvality, dobrého zaobchádzania so zvieratami a dobrého zhodnotenia finančných prostriedkov;
16. domnieva sa, že SPP musí naďalej poskytovať riešenia týkajúce sa hrozby opúšťania krajiny, vyludňovania vidieka a starnutia vidieckeho obyvateľstva v EÚ, ako aj konkrétnu pomoc na boj proti tejto hrozbe zabezpečením primeraného financovania a pomoci na tento účel s cieľom zaručiť dlhodobú udržateľnosť vidieckych komunít v EÚ; preto je presvedčený, že je v rámci SPP tiež potrebné pokračovať v rozvoji vidieka zameranom na ciele;
17. domnieva sa, že SPP musí okamžite reagovať na dôsledky hospodárskej krízy na poľnohospodárske podniky, ako napríklad na nedostatočný prístup poľnohospodárov k úverom, obmedzovanie príjmov poľnohospodárov¹ a zvyšovanie nezamestnanosti na vidieku;
18. poukazuje preto na skutočnosť, že v dôsledku rozdielov v možnostiach členských štátov riešiť hospodársku krízu sa môžu zvýšiť rozdiely medzi vidieckymi oblasťami EÚ;
19. uznáva, že SPP musí brať do úvahy aj rozdiely v štruktúre a potrebách modernizácie poľnohospodárstva v rozšírenej EÚ s cieľom dosiahnuť rovnakú úroveň rozvoja a súdržnosti;
20. domnieva sa, že vzhľadom na tieto výzvy by priority SPP po roku 2013 mali byť zakotvené v pevnej a udržateľnej potravinárskej a poľnohospodárskej politike, ktorá má dostatočnú podporu a dôveryhodnosť a ktorá vysiela jasné signály v prospech účinnej a cielenej podpory poľnohospodárov, poskytuje odpovede na problémy vidieckeho spoločenstva a zároveň prináša úžitok širšej spoločnosti;

¹ Pozri graf č. 5 v prílohe k správe A7-0204/2010.

Potreba silnej spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013

Plnenie sociálno-ekonomických potrieb

21. domnieva sa, že so zreteľom na stratégiu EÚ 2020 je potrebná silná trvalo udržateľná európska spoločná poľnohospodárska politika, ktorej cieľom je slúžiť záujmom všetkých európskych poľnohospodárov a prinášať celkový úžitok spoločnosti; zastáva názor, že by sa tým malo poľnohospodárstvu umožniť, aby sa stalo platnou súčasťou európskeho hospodárstva, a poskytnúť mu nástroje, aby bolo konkurencieschopné na svetových trhoch; domnieva sa, že EÚ si zo strategických dôvodov nemôže dovoliť spoliehať sa na iné časti sveta, aby zabezpečili potravinovú bezpečnosť Európy pri zmene klímy, politickej nestabilite v určitých regiónoch sveta a možnom prepuknutí chorôb alebo iných udalostiach, ktoré môžu negatívne ovplyvniť výrobné kapacity;
22. pripomína, že poľnohospodárstvo EÚ zostáva ústredným odvetvím hospodárstva EÚ, ktoré sa významne podieľa na HDP a zamestnanosti v EÚ priamo aj nepriamo prostredníctvom znásobovacieho účinku v smere po prúde a proti prúdu v trhovom reťazci agropotravinárskeho odvetvia; preto sa domnieva, že silné poľnohospodárstvo a agropotravinársky priemysel sú od seba neoddeliteľné a majú vzájomný podiel na úspechu najmä na vývozných trhoch;
23. pripomína, že jeden z hlavných dôvodov, prečo EÚ potrebuje silnú SPP, je prispieť k zachovaniu a vývoju životaschopných a dynamických vidieckych komunít v srdci európskej kultúrnej rozmanitosti, ktoré môžu zabezpečiť trvalo udržateľný a vyvážený sociálno-ekonomický rozvoj na celom európskom území; domnieva sa, že si to vyžaduje prekonanie sociálno-ekonomickej priepasti medzi vidieckymi a mestskými komunitami, aby sa zabránilo čoraz častejšiemu opúšťaniu pôdy a vyludňovaniu vidieka, čím sa ešte viac izolujú vidiecke oblasti;
24. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné prilákať prostredníctvom dlhodobých stratégií mladšie generácie a ženy do vidieckych oblastí a poskytnúť im nové a alternatívne hospodárske možnosti s cieľom zabezpečiť udržateľné vidiecke obyvateľstvo; domnieva sa, že by sa mali preskúmať nové spôsoby ako prilákať mladých ľudí, napríklad dostupnosť priaznivých pôžičiek a úverov na investície, ako aj uznávanie ich odborných kvalifikácií, s cieľom zabezpečiť, aby sa dokázali relatívne ľahko začleniť do vidieckeho hospodárstva; je si vedomý prekážok, s ktorými sa stretávajú mladí poľnohospodári pri vstupe do tohto odvetvia, ako sú vysoké počiatočné náklady, cena pôdy, ktorá je niekedy prohibívna, a problematický prístup k možnostiam získať úver, najmä v zložitých obdobiach;
25. domnieva sa, že zvyšujúca sa nezamestnanosť na vidieku by sa mala riešiť zachovaním existujúcich pracovných miest, podporovaním tvorby miest vysokej kvality a posilňovaním dodatočných možností diverzifikácie a nových zdrojov príjmov;
26. pripomína, že ako sa v článku 39 Lisabonskej zmluvy správne uvádza, poľnohospodárstvo je špecifickým odvetvím, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje dlhý výrobný cyklus a viacero typov možných trhových zlyhaní, napríklad vysoká volatilita trhov, veľké riziko prírodných katastrof, vysoká úroveň rizika, nedostatočná elasticita dopytu a skutočnosť, že poľnohospodári potravinovom reťazci akceptujú ceny, nestanovujú ich;
27. domnieva sa, že v prípade niektorých poľnohospodárskych odvetví, ktoré si vyžadujú

značné kapitálové investície v priebehu viacročných výrobných cyklov (mlieko, citrusové plody, víno, olivy a všeobecne ovocie), je potrebné zaviesť nové metódy riadenia dodávok;

28. ako najdôležitejšie zdôrazňuje, že v budúcnosti musí európska poľnohospodárska politika zostať spoločnou politikou a len vyvážený a spravodlivý systém podpory v celej EÚ so spoločným súborom cieľov a pravidiel, ktorý uznáva osobitosti niektorých odvetví a regiónov, môže priniesť primerané podmienky pre poľnohospodárov a správne fungujúci jednotný trh so spravodlivými podmienkami hospodárskej súťaže pre poľnohospodárske výrobky a poľnohospodárov v rámci EÚ, a tým dosiahnuť lepšie zhodnotenie finančných prostriedkov, aké by sa dosiahlo opätovným znárodnením a prostredníctvom pravdepodobne rozporných poľnohospodárskych politík jednotlivých členských štátov;
29. domnieva sa, že táto politika by mala zabezpečiť koexistenciu
 - poľnohospodárstva s veľkou pridanou hodnotou a kvalitnými primárnymi výrobkami a spracovanými výrobkami, ktoré mu umožnia silnú pozíciu na svetových trhoch;
 - poľnohospodárstva orientovaného na regionálne trhy;
 - poľnohospodárstva napojeného na miestne trhy, pričom je potrebné uviesť si, že niektorí poľnohospodári sú malými poľnohospodármi s obmedzenými príjmami, ktorí by v prípade, keby museli zanechať poľnohospodárstvo, mali z dôvodu veku, kvalifikácie a spôsobu života veľké problémy nájsť zamestnanie inde, najmä v období hospodárskeho poklesu a zvýšenej nezamestnanosti;

Zabezpečovanie prínosov z hľadiska verejných statkov

30. zdôrazňuje, že potraviny sú najdôležitejším verejným statkom, ktorý produkuje poľnohospodárstvo; je si vedomý, že poľnohospodári poskytujú viaceré verejné statky, za ktoré ich trh neodmeňuje; preto trvá na tom, že musia byť spravodlivo odmeňovaní a ďalej motivovaní, aby okrem vytvárania väčšieho počtu pracovných miest pokračovali v zabezpečovaní bezpečných výrobkov vyššej kvality, dobrých životných podmienok zvierat a dodatočných environmentálnych prínosov, a tým chránili krajinu v celej Európe;
31. preto pripomína, že pokiaľ nebude v celej EÚ pokračovať udržateľná poľnohospodárska činnosť (dlhodobo životaschopná z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska), bude ohrozené zabezpečovanie verejných statkov;
32. uznáva, že generácie poľnohospodárov formovali hodnotné krajinné prostredie v EÚ, a preto by mali byť odmenení za to, že v tom pokračujú udržateľným spôsobom, najmä v horských oblastiach a v oblastiach s nevýhodnými prírodnými podmienkami; domnieva sa, že aktívne prispievajú k veľkej kultúrnej hodnote a príťažlivosti Európy a tým budujú perspektívu pre úspešný vidiecky turizmus; poukazuje na to, že by to však mala dopĺňať európska regionálna politika a vnútroštátne nástroje a zabezpečiť, aby sa pomocou primeraných synergických účinkov vytvorili stabilné regionálne podmienky, ktoré sú základným predpokladom pre fungujúce poľnohospodárstvo;
33. zdôrazňuje, že poľnohospodári majú potenciál poskytovať dodatočné environmentálne

prínosy, ktoré sú v súlade s požiadavkami spoločnosti, najmä ochranou a obnovou pôdy, kvalitným hospodárením s vodou a zlepšovaním jej kvality a ochranou biodiverzity na poľnohospodárskej pôde, a že ich v tom treba podporovať a poskytovať im na tento účel investície;

34. poukazuje na to, že systém environmentálnej podmienenosti vyžaduje, aby pridelovanie priamej podpory bolo podmienené dodržiavaním predpísaných požiadaviek, ako aj zachovaním poľnohospodárskych plôch na dobrej agronomickej a environmentálnej úrovni, a je aj naďalej jedným z vhodných prostriedkov umožňujúcich optimalizáciu poskytovania ekosystémových služieb poľnohospodármi a riešenie nových environmentálnych výziev zabezpečením poskytovania základných verejných statkov; konštatuje však, že zavedenie environmentálnej podmienenosti spôsobilo mnohé problémy týkajúce sa administratívnych otázok a jej akceptovania poľnohospodármi, ktorí mali pocit, že strácajú určitú slobodu vo svojej práci; vyzýva preto, aby sa znížilo administratívne zaťaženie poľnohospodárov prostredníctvom zjednodušeného systému vykonávania požiadaviek environmentálnej podmienenosti;
35. domnieva sa, že zlepšením vzdelávania a odbornej prípravy osôb pracujúcich v poľnohospodárstve, lepším využívaním inovácií dosiahnutých vo výskume a vývoji a zvyšovaním účinnosti v poľnohospodárskej výrobe je možné v rozhodujúcej miere zmierniť vplyv klímy na poľnohospodárstvo;
36. v súlade s najaktuálnejšími výsledkami výskumu sa domnieva, že bez spoločnej poľnohospodárskej politiky a správnej poľnohospodárskej praxe by sa v rámci EÚ vytvorili neudržateľné spôsoby výroby (veľmi intenzívne využívanie najlepšej pôdy a rozsiahle opúšťanie pôdy v znevýhodnených oblastiach), čo by vážne poškodzovalo životné prostredie; trvá na tom, že náklady na podporu prostredníctvom silnej SPP sú zanedbateľné v porovnaní s nákladmi, ktoré by vznikli nečinnosťou a jej negatívnymi neželanými dôsledkami;

Nové priority SPP pre 21. storočie

37. domnieva sa, že poľnohospodárstvo má dobrú príležitosť, aby veľkou mierou prispelo k úspešnému riešeniu nových strategických priorít EÚ 2020, ktorými sú boj proti zmene klímy a vytváranie nových pracovných miest prostredníctvom ekologického rastu a zabezpečovaním obnoviteľných energií a súčasne aj potravinovej bezpečnosti pre európskych spotrebiteľov výrobou bezpečných a vysoko kvalitných potravinárskych výrobkov;

Spravodlivá SPP

38. trvá na tom, že poľnohospodárstvo EÚ musí zostať konkurencieschopné voči tvrdej konkurencii a opatreniam narúšajúcim trh zo strany obchodných partnerov a/alebo krajín, v ktorých výrobcovia nepodliehajú takým vysokým normám ako v EÚ, pokiaľ ide najmä o kvalitu výrobkov, bezpečnosť potravín, životné prostredie, sociálno-právne predpisy a životné podmienky zvierat; preto sa domnieva, že zlepšujúca sa konkurencieschopnosť na rôznych úrovniach (miestnej a regionálnej úrovni, na medzinárodnom trhu a svetových trhoch) by mala zostať základným cieľom SPP po roku 2013 s cieľom zabezpečiť, aby EÚ mala širokú škálu rozmanitých vysoko kvalitných potravinárskych a iných poľnohospodárskych produktov, ktoré by naďalej získavali väčší podiel na svetovom trhu, ako aj zabezpečiť spravodlivý obchod a rentabilné ceny pre poľnohospodárov;

39. pripomína, že poľnohospodári EÚ vyrábajú potraviny najvyššieho štandardu, pokiaľ ide o bezpečnosť, kvalitu a dobré podmienky zvierat, a mali by byť za to odmeňovaní; domnieva sa, že dovoz z tretích krajín by mal spĺňať rovnaké požiadavky a zároveň rešpektovať práva a povinnosti stanovené v rámci WTO, aby sa tým zabezpečila spravodlivá hospodárska súťaž a umožnilo sa spotrebiteľom informovane sa rozhodovať o výrobkoch, ktoré kupujú, a to okrem iného prostredníctvom spoľahlivej sledovateľnosti výrobkov; žiada Komisiu, aby presadzovala záujmy európskych poľnohospodárov v rámci rokovaní o multilaterálnych a bilaterálnych obchodných dohodách v mene EÚ;
40. trvá na tom, že zachovanie poľnohospodárskej činnosti v celej Európe je základom pre zachovanie rozmanitej a miestnej výroby potravín, zaistenie vidieckej sociálno-ekonomickej dynamiky a pracovných miest, a to najmä v kontexte súčasnej hospodárskej krízy, a pre zabránenie opúšťaniu pôdy, ktoré hrozí vo vidieckych oblastiach EÚ, prostredníctvom nepretržitej ochrany životného prostredia a krajiny tvorby; domnieva sa preto, že znevýhodnené oblasti by mali mať príležitosť vyrovnat' sa s dodatočnými problémami, ktoré spôsobuje ich špecifická situácia, a prijať opatrenia potrebné na prispôsobenie sa im; domnieva sa, že je potrebné riešiť osobitný problém sebestačného hospodárenia;
41. zdôrazňuje, že poľnohospodári potrebujú dlhodobé investičné vyhliadky a dostatočné príjmy na plnenie svojich úloh; vyzýva preto, aby zaručenie primeranej a stabilnej návratnosti pre poľnohospodársku komunitu zostalo prvotným cieľom novej SPP, ktorá by zároveň poskytla dobré zhodnotenie finančných prostriedkov a spravodlivé zaobchádzanie so spotrebiteľmi, najmä posilňovaním hospodárskej súťaže v poľnohospodárskom odvetví a tým, že sa poľnohospodárom umožní, aby pokryli svoje reálne náklady a reagovali na signály trhu;
42. vyzýva, aby sa prijali opatrenia s cieľom posilniť predovšetkým riadiace kapacity a vyjednávaciu silu primárnych výrobcov a organizácií výrobcov vo vzťahu k ostatným hospodárskym subjektom v rámci potravinového reťazca a aby sa podporovalo vytváranie organizácií, ktoré posilňujú väzby medzi rôznymi zúčastnenými stranami v odvetviach, nakoľko môžu zlepšiť výmenu informácií a umožniť zosúladenie ponuky s dopytom spotrebiteľov; domnieva sa, že takto by sa mohlo zlepšiť fungovanie potravinového reťazca s lepšou transparentnosťou cien potravín a riešením nespravodlivých obchodných praktík, aby tak poľnohospodári získali pridanú hodnotu, na ktorú majú nárok; domnieva sa, že tieto ciele si možno budú vyžadovať úpravu alebo objasnenie predpisov EÚ v oblasti hospodárskej súťaže s cieľom zohľadniť osobitosti poľnohospodárskych trhov pod podmienkou, že sa tým nenaruší riadne fungovanie jednotného trhu;
43. domnieva sa, že by v rámci budúcej SPP mali existovať pružné a účinné trhové opatrenia, aby sa zabezpečila primeraná ochranná sieť s cieľom zabrániť extrémnej volatilitě trhových cien, poskytnúť vyšší stupeň stability a zabezpečiť rýchle a účinné reakcie na hospodárske krízy vznikajúce v odvetví; domnieva sa, že by to mal doplniť systém riadenia rizík, ktorý by pomohol minimalizovať dôsledky prírodných a zdravotných katastrof;
44. domnieva sa, že v záujme toho, aby bol trh riadený účinnejšie a aby sa zabránilo krízam spôsobeným nadmernou produkciou, mali by sa zachovať osobitné nástroje na riadenie výrobného potenciálu, ktoré sú k dispozícii v niektorých odvetviach, na základe zásady spravodlivosti a nediskriminácie;

45. žiada, aby sa platby SPP rozdeľovali spravodlivo, a trvá na tom, aby rozdeľovanie bolo spravodlivé voči poľnohospodárom v starých i nových členských štátoch;
46. domnieva sa, že zníženie priamych platieb v rámci prvého piliera by malo ničivé dôsledky nielen na poľnohospodárov, ale rovnako aj na vidiecke oblasti, oblasť verejných služieb súvisiacich s poľnohospodárstvom, na spotrebiteľov a na spoločnosť, ktorá z toho profituje ako celok; priame platby majú teda kľúčový význam, a preto musia zostať zachované; upozorňuje na pravdepodobný nepriaznivý vplyv akéhokoľvek zníženia financovania SPP na hodnotu poľnohospodárskych podnikov s vážnymi dôsledkami najmä na poľnohospodárov s bankovými pôžičkami, predovšetkým v súvislosti s hospodárskou krízou, ktorá vážne postihla európske poľnohospodárstvo;
47. domnieva sa, že životaschopné poľnohospodárske podniky sú základom pre udržateľnosť prosperujúcich vidieckych komunít, pretože na miestnej úrovni vytvárajú pracovné príležitosti a služby; domnieva sa preto, že SPP by mala zapojiť aj miestne komunity, aby im poskytla podmienky potrebné na zabezpečenie ich životaschopnosti zo sociálno-ekonomického hľadiska, a to aj prostredníctvom zachovania rodinných hospodárstiev a trvalej reštrukturalizácie a modernizácie hospodárstiev, ktoré to potrebujú; pripomína, že v tomto smere sú dôležité aj diverzifikačné opatrenia a rozvoj vidieckej infraštruktúry;

Trvalo udržateľná SPP

48. domnieva sa, že poľnohospodárstvo hrá vedúcu úlohu v boji proti zmene klímy znižovaním emisií skleníkových plynov, zvyšovaním kapacity sekvestrácie uhlíka a vyvíjaním a väčším využívaním obnoviteľných zdrojov energie a agromateriálov; domnieva sa, že by sa klimatické aspekty mali stať súčasťou opatrení SPP tam, kde je to vhodné;
49. domnieva sa, že účinnosť výroby je základom pre udržateľnejšie riadenie obmedzených zdrojov a že poľnohospodári by mali inovovať technické výrobné metódy používaním najúčinnějších finančných, vedeckých a technických nástrojov riadenia s cieľom naplniť rastúci dopyt po potravinách a obnoviteľných poľnohospodárskych materiáloch hospodársky, sociálne a environmentálne udržateľným spôsobom;
50. v súvislosti so stratégiou EÚ 2020 zdôrazňuje, že výskum a vývoj, využívanie nových technológií a správne poľnohospodárske postupy majú význam pre zlepšovanie konkurencieschopnosti a zvyšovanie produkcie pri súčasnom znižovaní využívania pesticídov, hnojív a nedostatkových zdrojov, napríklad vody a energie; domnieva sa, že by sa mali naďalej podporovať investície do poľnohospodárskych inovácií, najmä prostredníctvom výskumno-vývojových rámcových programov SPP a EÚ, s cieľom riešiť nové výzvy;
51. v tejto súvislosti odporúča aktívnu prítomnosť poradcov pre agronómiu v regiónoch, ktorí by pomáhali poľnohospodárom v úsilí poskytovať environmentálne verejné statky;
52. je presvedčený, že je potrebné zaviesť mechanizmy záruky, ktoré zabezpečia možnosť ďalšieho využívania biotechnológií v poľnohospodárstve bez vplyvu na súčasné výrobné postupy;

Ekologická SPP

53. poznamenáva, že trh zatiaľ riadne neodmeňuje poľnohospodárov za ochranu životného prostredia a zabezpečovanie iných verejných statkov; domnieva sa preto, že SPP musí klásť väčší dôraz na udržateľnosť poskytovaním náležitých hospodárskych stimulov pre poľnohospodárov, aby optimalizovali fungovanie ekosystémových služieb a ďalej zlepšovali riadne hospodárenie s environmentálnymi zdrojmi poľnohospodárskej pôdy v EÚ; zdôrazňuje, že tento stav by sa mal dosiahnuť bez toho, aby sa vytvárala ďalšia finančná či byrokratická záťaž na poľnohospodárov;
54. domnieva sa, že vzhľadom na zlepšenie výrobných faktorov, ktoré je spojené so zvyšovaním znalostí, majú poľnohospodári dobrú možnosť, aby sa podieľali na ekologickom raste a reagovali na energetickú krízu prostredníctvom produkcie zdrojov zelenej energie vo forme biomasy, biologického odpadu, bioplynu, biopalív druhej generácie a veternej, solárnej a vodnej energie v malom meradle, čo zároveň pomôže vytvoriť nové ekologické pracovné možnosti;

Spoločná a jednoduchá politika

55. trvá na tom, že spoločná poľnohospodárska politika má väčší význam ako kedykoľvek predtým, a mala by zabezpečiť, aby sa na riadne fungujúcom jednotnom trhu zaručil cezhraničný rozmer zásobovania potravin, zmeny klímy, prísnych spoločných noriem ochrany životného prostredia, bezpečnosti a kvality výrobkov a dobrých podmienok pre zvieratá;
56. domnieva sa, že nová SPP musí byť prostredníctvom zjednodušeného systému podpory jednoduchá, pokiaľ ide o administratívnu náročnosť, transparentná a musí znižovať byrokraciu a administratívnu záťaž na poľnohospodárov, najmä menších výrobcov, aby sa tak poľnohospodárom umožnilo sústrediť sa na ich hlavnú úlohu, ktorou je poskytovanie kvalitných poľnohospodárskych produktov; je presvedčený, že by sa to mohlo dosiahnuť najmä zameraním sa na používanie takých nástrojov pri dodávaní, ako sú napríklad dohody o výsledku, jednoduché zmluvy; a viacročné platby, ktoré stanovujú ciele a umožňujú poľnohospodárom zvoliť si vlastný poľnohospodársky systém na ich splnenie;
57. žiada, aby sa prijali vhodné opatrenia s cieľom objasňovať obsah SPP nielen poľnohospodárom, ale aj všetkým občanom EÚ, pričom by sa poskytovali transparentné a jasné informácie o cieľoch, ktoré je potrebné sledovať, o dostupných prostriedkoch a očakávaných pozitívnych účinkoch realizácie SPP;
58. domnieva sa, že prístup Komisie k uplatňovaniu regulačnej kontroly, vykonávaniu auditov a ukladaniu finančných nápravných opatrení musí byť vyváženejší a opierať sa o analýzu rizík;
59. žiada, aby sa Európskemu parlamentu poskytovali včasné a aktuálne informácie o súčasnom stave rozpočtu pre poľnohospodárstvo;

Uplatňovanie spravodlivej, ekologickej a trvalo udržateľnej spoločnej poľnohospodárskej politiky

60. v súlade so závermi jarného zasadnutia Európskej rady o Európe 2020 očakáva prepracovanie SPP, aby poskytla nástroje na dosahovanie rastu rozumným, inkluzívnym a ekologickým spôsobom;

61. je si vedomý, že existuje široká škála existujúcich a nových priorít SPP, a konštatuje, že nové členské štáty pri vstupe do Európskej únie odôvodnene očakávali, že podpora, ktorú v rámci SPP dostávajú, bude časom porovnateľná s podporou starých členských štátov; žiada, aby sa počas ďalšieho finančného programového obdobia aspoň zachoval objem prostriedkov vyčlenených na SPP v rozpočte na rok 2013, aby bolo možné plne reagovať na nové výzvy a plniť priority reformovanej SPP;
62. požaduje, aby rozpočet SPP disponoval koncoročným mechanizmom flexibility, aby sa nevyčerpané prostriedky prenášali do nasledujúceho roku a prerozdeľovali;
63. trvá na tom, že SPP by sa nemala opätovne znárodňovať a preto sa domnieva, že rozpočtom EÚ by sa naďalej mala v plnej miere financovať priama podpora, a preto odmieta akékoľvek ďalšie spolufinancovanie, ktoré by mohlo narušiť spravodlivú hospodársku súťaž na jednotnom trhu EÚ;
64. požaduje, aby sa prostriedky v rámci SPP spravodlivo rozdeľovali medzi poľnohospodárov v celej EÚ; pripomína, že v záujme zachovania rozmanitosti v poľnohospodárstve v EÚ sa musia stanoviť objektívne kritériá, ktorými sa určí spravodlivý systém prerozdeľovania prostriedkov; poukazuje na to, že priame platby prispievajú k poskytovaniu verejných statkov, pomáhajú stabilizovať príjmy poľnohospodárov a zabezpečujú ich proti riziku, pričom čiastočne vyvažujú sociálne žiaduce vysoké normy v EÚ a pokračujúce obmedzovanie colných prekážok a odmeňujú poskytovanie základných verejných statkov, za ktoré neexistujú kompenzácie na trhu;
 - domnieva sa, že na zníženie rozdielov v prerozdeľovaní prostriedkov priamej pomoci medzi členskými štátmi a s cieľom zohľadniť veľkú rôznorodosť, ktorá je charakteristická pre európske poľnohospodárstvo, nebude postačovať samotný hektárový základ, a preto vyzýva Komisiu, aby navrhla dodatočné objektívne kritériá a zhodnotila ich prípadný dosah so zreteľom na komplexnosť odvetvia poľnohospodárstva a rozdiely v členských štátoch s cieľom dosiahnuť vyváženejšie prerozdeľovanie prostriedkov;
 - požaduje, aby sa jasne stanovili spravodlivé a objektívne kritériá na pridelovanie prostriedkov na ciele rozvoja vidieka;
65. domnieva sa, že priama podpora by sa mala v ďalšom finančnom programovom období začať vyplácať na základe plošnej výmery vo všetkých členských štátoch; zabezpečilo by sa tým dostatočné prechodné obdobie, čím by sa poľnohospodárom a poľnohospodárskym štruktúram využívajúcim historický systém platieb poskytla možnosť prispôbiť sa zmenám a zabránilo by sa príliš radikálnemu prerozdeleniu podpory bez toho, aby to bránilo dosiahnutiu vyváženej podpory medzi členskými štátmi; konštatuje, že upúšťanie od historického základu môže byť osobitnou výzvou pre členské štáty či regióny s relatívne veľkou plochou tzv. neobsadenej pôdy (pôdy vhodnej na využívanie, ktorú si nikto nenárokuje); požaduje, aby sa pri plánovaní budúcej podpory plne zohľadnili osobitné potreby takýchto regiónov; domnieva sa tiež, že členským štátom a regiónom sa aj naďalej musí ponechať voľnosť, aby mohli regionalizovať svoje systémy platieb na základe plošnej výmery tak, aby zohľadňovali ich osobitné priority a zároveň rešpektovali spravodlivú hospodársku súťaž na medzinárodnom trhu;

66. domnieva sa, že hlavnou zásadou SPP by malo byť úplné upustenie od viazaných platieb; domnieva sa, že vzhľadom na prechod z historického modelu na model založený na plošnej výmere v súvislosti s rozhodnutiami vyplývajúcimi z preskúmania stavu, by sa členským štátom mala ponechať primeraná miera voľnosti; domnieva sa, že táto voľnosť umožní členským štátom reagovať na osobitné potreby svojho územia a zabrániť úplnému zastaveniu produkcie alebo zníženiu diverzity v poľnohospodárstve; zastáva názor, že tento manévrovací priestor by mal mať podobu viazaných platieb pre zraniteľné poľnohospodárske odvetvia a územia a oblasti citlivé z ekologického hľadiska v súlade s požiadavkami WTO a súčasne zabezpečovať spravodlivé trhové podmienky pre poľnohospodárov v celej EÚ;
67. za hlavné nosné body v úsilí dosiahnuť spravodlivú a trvalo udržateľnejšiu SPP považuje potravinovú bezpečnosť a spravodlivý obchod, trvalú udržateľnosť, poľnohospodárstvo v celej Európe, kvalitu potravín, ochranu biodiverzity a životného prostredia a ekologický rast; domnieva sa, že dvojpilierová štruktúra by sa mala zachovať, ale malo by sa zabrániť zdvojovaniu cieľov a nástrojov politiky a štruktúra by mala odzrkadľovať obsah nosných bodov, ktoré sú tu uvedené;
68. domnieva sa, že v záujme zjednodušenia a zabezpečenia jednoznačnosti a spoločného prístupu by financovanie každej priority SPP malo byť dohodnuté už na začiatku reformy;

Potravinová bezpečnosť a spravodlivý obchod

69. zastáva názor, že životaschopnosť hospodárstiev a kvalita života poľnohospodárov sú nevyhnutnou podmienkou, ak má poľnohospodárska činnosť pokračovať; domnieva sa teda, že všetkým poľnohospodárom v EÚ by sa mala poskytnúť priama platba na základe plošnej výmery financovaná EÚ s cieľom zabezpečiť sociálnu a hospodársku udržateľnosť európskeho modelu poľnohospodárskej výroby, ktorý by mal zaistiť európskym spotrebiteľom základnú potravinovú bezpečnosť, umožniť poľnohospodárom vyrábať vysokokvalitné potraviny a konkurenčne obstať, zabezpečiť podporu poľnohospodárskej činnosti a tvorbe pracovných miest vo vidieckych oblastiach v celej EÚ a zabezpečiť základné verejné statky prostredníctvom požiadaviek týkajúcich sa environmentálnej podmienenosti pre dobrý poľnohospodársky a ekologický stav (GAEC), ako aj noriem vysokej kvality a dobrých životných podmienok zvierat;
70. požaduje absolútnu požiadavku týkajúcu sa odmeňovania výlučne aktívnej poľnohospodárskej produkcie, pričom by sa súčasťou pravidiel týkajúcich sa environmentálnej podmienenosti stali požiadavky minimálnej aktivity ako podmienky platieb, a aby sa zásada proporcionality stala kľúčovou zásadou pri presadzovaní týchto pravidiel;

Udržateľnosť

71. domnieva sa, že dodatočné platby na základe plošnej výmery financované EÚ by sa poľnohospodárom mali vyplácať prostredníctvom jednoduchých viacročných zmlúv, ktorými by boli odmeňovaní za znižovanie emisií CO₂ na výrobnú jednotku a/alebo za zvyšovanie sekvestrácie CO₂ v pôde prostredníctvom udržateľných výrobných metód a prostredníctvom produkcie biomasy, ktorú je možné použiť na výrobu agromateriálov s vysokou životnosťou;
72. konštatuje, že by to prinieslo dvojnásobný úžitok, keďže jednak by sa poľnohospodárstvo

EÚ stalo v dôsledku zníženia emisií CO₂ a/alebo zlepšenej účinnosti udržateľnejšie z ekologického a hospodárskeho hľadiska a jednak by sa zabezpečilo, aby poľnohospodári mohli finančne ťažiť zo zvýšenej sekvestrácie CO₂ na svojom území a aby dosiahli rovnocenné postavenie s ostatnými priemyselnými odvetviami v rámci systému EÚ pre obchodovanie s emisiami (EU ETS); požaduje, aby sa primeraným spôsobom stanovili jasné a merateľné kritériá a ciele, ktoré by umožnili, aby sa tieto platby začali v každom členskom štáte vyplácať čo najskôr;

Poľnohospodárstvo v celej Európe

73. vyzýva, aby sa pokračovalo v uplatňovaní špecifických opatrení na kompenzáciu poľnohospodárov produkujúcich v znevýhodnených oblastiach, napríklad v oblastiach s nepriaznivými prírodnými podmienkami vrátane horských regiónov, oblastí citlivých z environmentálneho hľadiska a/alebo regiónov, ktoré najviac zasiahli zmeny klímy, a najvzdialenejších regiónov s cieľom zabezpečiť, aby sa vykonávala poľnohospodárska činnosť a naďalej sa obrábala pôda a aby sa miestne potraviny vyrábali v celej EÚ, čím sa zníži riziko opúšťania pôdy a zaisť vyvážené územné riadenie v celej EÚ a racionálny rozvoj poľnohospodárskej produkcie;
74. domnieva sa, že pri akejkol'vek reforme režimu pre znevýhodnené oblasti (LFA), najmä v súvislosti so spôsobom, akým sa oblasti LFA stanovujú a klasifikujú, by sa mali zohľadňovať ťažkosti, ktoré majú poľnohospodári vo všetkých častiach EÚ, vzhľadom na to, že sú odlišné v závislosti od rôznych biofyzikálnych a klimatických podmienok; domnieva sa, že oblastiam, ktoré môžu byť vyňaté z týchto podmienok podľa akýchkoľvek nových pravidiel, by sa malo poskytnúť primerané obdobie na prispôbenie;
75. poukazuje na osobitnú úlohu, ktorú zohrávajú poľnohospodári v prímestských oblastiach, v ktorých môže dochádzať k vyvíjaniu silného tlaku na vidiecke a poľnohospodárske zdroje; zdôrazňuje, že táto produkcia potravín a verejných statkov v blízkosti mestského obyvateľstva by sa mala zachovať;

Kvalita potravín

76. zdôrazňuje, že rozvoj politiky kvality potravín, a to aj z hľadiska zemepisného označenia (CHOP/CHZO/ZTS), musí predstavovať prioritnú oblasť SPP a musí sa rozšíriť a zintenzívniť s cieľom umožniť EÚ udržať si vedúcu pozíciu v tejto oblasti; domnieva sa, že by sa v súvislosti s týmito kvalitnými produktmi malo umožniť využívanie originálnych nástrojov riadenia, ochrany a podpory, ktoré by im umožnili rozvíjať sa vyváženým spôsobom a naďalej významne prispievať k udržateľnému rastu a konkurencieschopnosti európskeho poľnohospodárstva;

Ochrana biodiverzity a životného prostredia

77. domnieva sa, že poľnohospodári môžu prispieť k ochrane biodiverzity a životného prostredia, ako aj k prispôbovaniu sa zmene klímy a jej zmierneniu hospodárnym spôsobom; vyžaduje si to ďalšiu podporu; žiada, aby SPP poskytla možnosti zahrnúť veľkú väčšinu poľnohospodárskej pôdy do poľnohospodársko-environmentálnych režimov s cieľom odmeňovať poľnohospodárov za poskytovanie dodatočných ekosystémových služieb, a aby zároveň podporovala udržateľnejšie modely a výrobné modely vyžadujúce nižšie vstupy, ako je ekologické poľnohospodárstvo, integrované

poľnohospodárstvo, rozvoj poľnohospodárstva s vysokou prírodnou hodnotou a udržateľné intenzívne poľnohospodárske postupy; domnieva sa, že všetky tieto opatrenia pre rozvoj vidieka by mali zostať spolufinancované a v prípade potreby by sa rozpočtové prostriedky na ne mali zvýšiť;

Ekologický rast

78. domnieva sa, že ekologický rast by mal byť jadrom novej stratégie rozvoja vidieka zameranej na vytváranie nových ekologických pracovných miest prostredníctvom:
- rozvoja nástrojov miestnej dynamiky, ako sú miestny predaj, miestne spracovanie, podpora projektov za účasti všetkých zúčastnených strán z miestneho poľnohospodárskeho odvetvia,
 - rozvoja produkcie biomasy, biologického odpadu, bioplynu a energie z obnoviteľných zdrojov v malom rozsahu, ako aj podporou výroby biopalív druhej generácie, agromateriálov a produktov ekologickej chémie,
 - investovania do modernizácie a inovácií, ako aj do nových metód výskumu a vývoja na prispôsobenie sa zmene klímy a zmiernenie jej dôsledkov,
 - poskytovaním školení a poradenstva poľnohospodárom týkajúcich sa uplatňovania nových technológií a prostredníctvom pomoci mladým poľnohospodárom začínajúcim v tomto odvetví;
79. domnieva sa, že na posilnenie kľúčových pilierov SPP by mala byť naďalej k dispozícii primeraná záchranná sieť; zastáva názor, že táto bezpečnostná sieť by mala byť dostatočne pružná, aby reagovala na vývoj trhu, a jej súčasťou by mali byť nástroje, ako sú skladovanie verejnými a súkromnými subjektmi, intervencia a uvoľnenie na trh, ktoré by sa mali podľa potreby aktivovať v prípade extrémnej cenovej nestability a ako nástroj rýchlej reakcie na krízu; nazdáva sa, že na tento cieľ by sa mal v rozpočte EÚ vyčleniť osobitný riadok, ktorý by sa urýchlene mohol aktivovať s cieľom reagovať na vzniknuté krízy;
80. žiada, aby tieto opatrenia podporili nástroje, ktorých cieľom je pomôcť znížiť nestabilitu trhu a poskytnúť stabilné podmienky pre poľnohospodárske podniky a plánovanie; v tejto súvislosti sa domnieva, že by sa malo tiež uvažovať o nových inovačných hospodárskych a finančných nástrojoch, ako je celoplošné poistenie úrody, trhy s termínovanými obchodmi a vzájomné fondy, ako o spôsobe vyrovnávania sa s extrémnymi trhovými alebo klimatickými podmienkami bez toho, aby sa narušili súkromné systémy, ktoré sa rozvíjajú;
81. domnieva sa, že regulácia zvyšovania výrobných kapacít môže mať významnú úlohu pri zabezpečovaní udržateľného rastu vo viacerých poľnohospodárskych odvetviach;
82. trvá na tom, že s cieľom doplniť trhové opatrenia je bezodkladne potrebné posilniť postavenie primárnych výrobcov v potravinovom reťazci prostredníctvom série opatrení zameraných na transparentnosť, zmluvné vzťahy a nečestné obchodné postupy; zastáva názor, že by sa mali preskúmať možné úpravy pravidiel hospodárskej súťaže, aby organizácie primárnych výrobcov mali možnosť zvyšovať svoju efektívnosť a v prípade potreby rásť, čím by získali väčšiu vyjednávaciu silu voči významným obchodníkom a

spracovateľom; v tejto súvislosti by sa malo vymenovanie vnútroštátnych ombudsmanov/európskeho ombudsmana vnímať ako spôsob riešenia sporov v potravinovom reťazci;

83. pripomína, že pokiaľ ide o súčasné trhové nástroje a v súvislosti so záväzkami stanovenými v rámci WTO, by sa aj naďalej malo v EÚ postupne ustupovať od vývozných náhrad súbežne s podobnými opatreniami, ktoré prijali partneri WTO;
84. domnieva sa, že treba podporiť konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva v Spoločenstve, ako aj mimo neho, s cieľom nájsť spôsoby, ako reagovať na hlavné výzvy budúcnosti vrátane dostatku potravín v EÚ, dodávania potravín pre narastajúcu svetovú populáciu, environmentálne účinného prístupu, biodiverzity a boja proti zmene klímy;
85. opätovne pripomína, že EÚ môže financovať opatrenia v európskych a v tretích krajinách, ktorými sa poskytujú informácie o európskom poľnohospodárstve a produkcii potravín a propagujú sa jeho výhody v Európe a vo svete; domnieva sa, že rozpočtové prostriedky pre tieto fondy by sa mali prehodnotiť tak, aby sa zlepšila informovanosť o poľnohospodárskych a potravinárskych produktoch EÚ na trhoch v EÚ a v tretích krajinách; domnieva sa, že tieto systémy propagácie by sa mali uplatňovať v širšej miere a v rámci novej SPP by sa mali využívať častejšie a efektívnejšie;
86. domnieva sa, že spoločná poľnohospodárska politika musí umožňovať, aby mali všetci spotrebitelia a najmä najchudobnejšie osoby prístup k zdravšej výžive prostredníctvom širšej škály produktov za dostupné ceny; s cieľom bojovať proti chudobe a zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva treba pokračovať v programoch pomoci pre najchudobnejších a rozšíriť programy určené na podporovanie spotreby ovocia a zeleniny v školách;
87. domnieva sa, že jadrom plánovania a uskutočňovania novej SPP by mala byť jej jednoduchosť, proporcionalita a znižovanie administratívnej záťaže a nákladov;

SPP vo viacročnom finančnom rámci a ročnom rozpočtovom postupe

88. vzhľadom na nové ciele Spoločnej poľnohospodárskej politiky zdôrazňuje potrebu poskytnúť primerané financovanie v novom viacročnom finančnom rámci, čím sa umožní lepšia podpora politiky v súlade s hlavnými úlohami, ktoré bude musieť riešiť toto odvetvie, ktoré má kľúčový význam pre potravinovú bezpečnosť EÚ, v nasledujúcich rokoch;
89. pripomína, že počas uplynulých štyroch rokov súčasného viacročného finančného rámca bolo možné prijať ročné rozpočty len prostredníctvom čerpania existujúcich rezerv rôznych okruhov viacročného finančného rámca alebo prostredníctvom revízie stanovenej v článku 23 medziinštitucionálnej dohody zo 17. mája 2006 využitím dostupných rezerv v rámci stropov stanovených v okruhu 2 na účely financovania iných priorít EÚ; pripomína, že od rozpočtového roku 2011 až do skončenia platnosti viacročného finančného rámca (2013) budú rezervy v rámci stropov okruhu 2 mimoriadne obmedzené;
90. zdôrazňuje, že právne záväzná povaha viacročného finančného rámca vyžaduje zvýšenú flexibilitu pri realizácii, aby Európska únia mohla reagovať na neplánované výzvy dostatočne pružným a účinným spôsobom;

91. upozorňuje na skutočnosť, že podľa článku 314 ods. 3 ZFEÚ Komisia nemôže meniť svoj návrh rozpočtu po zvolaní zmierovacieho výboru; pripomína, že Komisia musí v jeseni predložiť opravný list, ktorým aktualizuje predpoklady pre poľnohospodárstvo; trvá na tom, aby bol tento opravný list k dispozícii predtým, než sa o ňom bude hlasovať v EP; vyzýva svoje príslušné výbory, aby pripravili interný postup, akým sa stanoví pozícia Parlamentu pred zasadnutím zmierovacieho výboru;
92. pripomína, že z pilotných projektov a prípravných akcií, ktoré zaviedol Európsky parlament, sa stali významné nástroje vypracovania politických priorít a zavádzania nových iniciatív, ktoré sa často pretransformovali na činnosti a programy EÚ vrátane iniciatív v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka; verí, že pilotné projekty a prípravné akcie by mohli byť aj v budúcnosti platformou pre testovanie nových nápadov na reformy;
93. vyzýva Komisiu, aby pri vypracúvaní svojho oznámenia a príprave svojich legislatívnych návrhov riadne zohľadnila odporúčanie Európskeho parlamentu;

o

o o

94. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii.